

1 Osnovna načela

Funkcija je preslikava $f : X \rightarrow Y$, kjer $f \subseteq X \times Y \wedge \forall x \in X \exists! y \in Y : (x,y) \in f$. Funkcija f je **injektivna**, če $\forall a,b \in X : f(a) = f(b) \Rightarrow a = b$; **surjektivna**, če $\forall y \in Y \exists x \in X : f(x) = y$; **bijektivna**, če injektivna in surjektivna. Funkcija $f : X \rightarrow X$ je **idempotentna**, če $f \circ f = f$ oz. če $\forall y \in f(X)$ velja $f(y) = y$.

Množica preslikav $X \rightarrow Y$ je Y^X , $|Y^X| = |Y|^{|X|}$.

Permutacija je bijekcija $f : X \rightarrow X$. S_n je množica vseh permutacij $[n]$, $|S_n| = n!$. Število cikličnih permutacij v $S_n = (n-1)!$.

Dirichletovo načelo: (1) $|X| > |Y| \Rightarrow \neg \exists$ injekcija $f : X \rightarrow Y$. (2) Imamo n kroglic, ki jih dajemo v mškatel tako, da v vsaki čim manj kroglici: $r \in \mathbb{N} : n > r \cdot m \Rightarrow \exists$ škatla $z \geq r+1$ kroglicami.

Načelo vsote, produkta: $A_1, \dots, A_n$ množice:

$$A_i \cap A_j = \emptyset \text{ za } i \neq j \Rightarrow |\cup_{i=1}^n A_i| = \sum_{i=1}^n |A_i| \quad \left| \prod_{i=1}^n A_i \right| = \prod_{i=1}^n |A_i|$$

Asimptotska enakost: $a_n \sim b_n \iff \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 1$.

Stirlingova formula: $n! \sim \sqrt{2\pi n} \cdot (\frac{n}{e})^n$

$$k^n = k \cdot (k+1) \cdot \dots \cdot (k+n-1) \quad k^n = k \cdot (k-1) \cdot \dots \cdot (k-n+1)$$

(T1) Idempotentnih funkcij $f : [n] \rightarrow [n]$ je $\sum_{i=1}^n \binom{n}{i} \cdot i^{n-i}$.

2 Podmnožice in Načrti

2.1 Binomski koeficienti

Binomski koeficient: $n,k \in \mathbb{N}_0$, A množica:

$$\binom{A}{k} := \{B \subseteq A : |B| = k\} \quad \binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} := \left| \binom{[n]}{k} \right|$$

$$\binom{n}{k} = \frac{n^k}{k!} = \begin{cases} \frac{n!}{k!(n-k)!}; & 0 \leq k \leq n \\ 0; & \text{sicer} \end{cases}$$

$$\binom{n}{k} = \binom{n-1}{k-1} + \binom{n-1}{k}$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} = 2^n$$

Binomski izrek: Naj bo $(R, +, \cdot)$ komutativen kolobar in $a, b \in R$, potem:

$$(a+b)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot a^{n-k} \cdot b^k$$

Kroneckerjeva delta: $\delta_{ij} := \begin{cases} 1 & i=j \\ 0 & i \neq j \end{cases} \quad \delta_{n0} = \sum_{k=0}^n (-1)^k \cdot \binom{n}{k} = 0^n$.

2.2 Izbori

Med n kroglicami jih k izbiramo:

Vrstni red (pomembni)	Ponavljanje (dovoljeno)	
	JA	NE
JA - variacije	n^k	n^k
NE - kombinacije	$\binom{n+k-1}{k}$	$\binom{n}{k}$

2.3 Kompozicije

Kompozicija števila $n \in \mathbb{N}$ je $(\lambda_1, \dots, \lambda_l)$, če $\lambda_i \geq 1$ in $\lambda_1 + \dots + \lambda_l = n$. Če $\lambda_i \geq 0$, je kompozicija **šibka**. λ_i člen, l dolžina in n velikost kompozicije.

Število kompozicij n je 2^{n-1} , n dolžine k pa $\binom{n-1}{k-1}$ za $n, k \geq 1$.

Število šibkih kompozicij n dolžine k je $\binom{n+k-1}{n}$ za $n, k \geq 1$.

2.4 Načelo vključitev in izključitev

$A_1, \dots, A_n \in A$ množice, $I \subseteq [n]$ in $A_I = \cap_{i \in I} A_i$:

$$|\cup_{i=1}^n A_i| = \sum_{I \subseteq [n], I \neq \emptyset} (-1)^{|I|-1} \cdot |A_I|$$

$$|\cap_{i=1}^n A_i^c| = \sum_{I \subseteq [n]} (-1)^{|I|} \cdot |A_I|$$

Eulerjeva funkcija:

$$\Phi(n) = |\{i \in [n] : \gcd(n,i) = 1\}| = n \cdot \prod_{p|n} \left(1 - \frac{1}{p}\right)$$

2.5 Multinomski koeficient

Multimnožica $M = \{1^{a_1}, \dots, n^{a_n}\}$ je neurejen seznam objektov s ponavljanjem.

Multinomski koeficient je $\binom{m}{a_1, \dots, a_n} = \frac{m!}{a_1! \dots a_n!}$

Število permutacij multimnožice: $\binom{a_1 + \dots + a_n}{a_1, \dots, a_n}$

Multinomski izrek:

$$(x_1 + \dots + x_k)^n = \sum_{i_1 + \dots + i_k = n, i_j \geq 0} \binom{n}{i_1, \dots, i_k} \cdot x_1^{i_1} \dots x_k^{i_k}$$

2.6 Načrti in t-načrti

Načrt je $B = \{B_1, \dots, B_b\}$ s parametri (v, k, λ) , če velja: $B_i \subseteq [v]$, $|B_1| = \dots = |B_b| = k$ in $\forall i \in [v] \exists$ natanko λ indeksov j , da velja $i \in B_j$.

$$\text{Načrt s parametri } (v, k, \lambda) \exists \iff k \mid v \cdot \lambda \wedge \lambda \leq \binom{v-1}{k-1}$$

T-načrt je $B = \{B_1, \dots, B_b\}$ s parametri (v, k, λ_t) , če velja: $B_i \subseteq [v]$, $|B_1| = \dots = |B_b| = k$ in $\forall A \subseteq [v], |A| = t$ velja $A \subseteq B_j$ za natanko λ_t indeksov j .

B t-načrt s parametri $(v, k, \lambda_t) \Rightarrow B$ (t-1)-načrt s parametri (v, k, λ_{t-1})

$$\lambda_{t-1} = \lambda_t \cdot \frac{v-t+1}{k-t+1}$$

Steinerjev trojček je 2-načrt s parametri $(v, 3, 1)$.

(T1) B 2-načrt s parametri $(v, k, \lambda_2) \Rightarrow k \cdot (k-1) \mid \lambda_2 \cdot v \cdot (v-1)$.

(T2) Steinerjev trojček $\exists$ le ko je $v \equiv 1 \pmod{6}$ ali $v \equiv 3 \pmod{6}$.

(T3) Naj velja, da so $S + i : i \in \mathbb{Z}_n$ vse med seboj različni $\Rightarrow \{S+i : i \in \mathbb{Z}_n\}$ načrt s parametri $(n, |S|, |S|)$.

3 Permutacije, Razdelitve, Razčlenitve

3.1 Sterlingova števila 1. vrste

Sterlingovo število 1. vrste je število permutacij v S_n s k cikli, $C(n, k)$.

$$C(n, k) = C(n-1, k-1) + (n-1) \cdot C(n-1, k)$$

$$\sum_k C(n, k) \cdot x^k = x^{\overline{n}}$$

$$\sum_k (-1)^{n-k} \cdot C(n, k) \cdot x^k = x^{\underline{n}}$$

3.2 Sterlingova števila 2. vrste in Bellova števila

Razdelitev množice A je $\{B_1, \dots, B_k\}$ da velja: (1) $B_i \neq \emptyset \forall i \in [k]$ (2) $B_i \cap B_j = \emptyset \forall i \neq j$ (3) $\cup_{i=1}^k B_i = A$.

Sterlingovo število 2. vrste $S(n, k)$ je število razdelitev $[n]$ s k bloki.

Bellovo število $B(n)$ je število razdelitev $[n]$.

$$S(n, k) = S(n-1, k-1) + k \cdot S(n-1, k)$$

$$B(n+1) = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \dot{B}(k)$$

$$B(n) = \sum_{k=0}^n S(n, k)$$

$$\sum_k S(n, k) \cdot x^k = x^n$$

$$\sum_k (-1)^{n-k} \cdot S(n, k) \cdot x^{\overline{k}} = x^n$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot S(k, m) = S(n+1, m+1)$$

Število surjekcij $[n] \rightarrow [k]$ je $k! \cdot S(n, k)$.

$$S(n, k) = \sum_{j=0}^k \frac{(-1)^{k-j} \cdot j^n}{j! (k-j)!}$$

Tabela **Bellovih in Sterlingovih števil 2. vrste**:

$n \backslash k$	0	1	2	3	4	5	$B(n)$
0	1	0	0	0	0	0	1
1	0	1	0	0	0	0	1
2	0	1	1	0	0	0	2
3	0	1	3	1	0	0	5
4	0	1	7	6	1	0	15
5	0	1	15	25	10	1	52

3.3 Lahova števila

Lahovo število $L(n,k)$ je število razdelitev $[n]$ na k linearno urejenih blokov.

$$L(n,k) = L(n-1, k-1) + (n+k-1) \cdot L(n-1, k)$$

$$L(n,k) = \frac{n!}{k!} \cdot \binom{n-1}{k-1} \quad n, k \geq 1$$

$$\sum_k L(n,k) \cdot x^k = x^n$$

$$\sum_k (-1)^{n-k} \cdot L(n,k) \cdot x^k = x^n$$

Opomba: $S(n,k) \leq C(n,k) \leq L(n,k)$.

3.4 Razčlenitve

Razčlenitev števila $n \in \mathbb{N}$ je $(\lambda_1, \dots, \lambda_l)$, kjer $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \lambda_l$ in $\lambda_1 + \dots + \lambda_l = n$. λ_i je člen, $l = l(\lambda)$ dolžina in $n = |\lambda|$ velikost razčlenitve.

Konjugirana razčlenitev λ' ima diagram, ki je transponiran diagram λ , $\lambda'_j = \max\{i : \lambda_i \geq j\} = |\{i : \lambda_i \geq \lambda_j\}|$, $\lambda'' = \lambda$. λ je **sebiadnjungirana**, če $\lambda' = \lambda$.

Število razčlenitev števila n poljubne dolžine je $P(n)$, dolžine k $P_k(n)$, dolžine $\leq k$ $\bar{P}_k(n)$:

$$P_k(n) = \bar{P}_k(n-k)$$

$$P_k(n) = P_{k-1}(n-1) + P_k(n-k)$$

$$\bar{P}_k(n) = \bar{P}_k(n-k) + \bar{P}_{k-1}(n)$$

$$P_n(2n) = P(n)$$

Eulerjev 5-kotniški izrek:

$$P(n) = \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^{k-1} \left(P(n - \frac{k \cdot (3k-1)}{2}) + P(n - \frac{k \cdot (3k+1)}{2}) \right)$$

(T1) Število sebiadnjungiranih razčlenitev n = številu razčlenitev na različne lihe člene.

3.5 Dvanajstera pota

Injektivna razporeditev: v vsaki škatli je največ ena kroglica

Surjektivna razporeditev: v vsaki škatli je vsaj ena kroglica

¶ Razporejamo **n** kroglic v **k** škatel:

		# možnosti		
n	k	$\forall$	injektivne	surjektivne
L	L	k^n	k^n	$k! \cdot S(n,k)$
N	L	$\binom{n+k-1}{k-1}$	$\binom{k}{n}$	$\binom{n-1}{k-1}$
L	N	$\sum_{i \leq k} S(n,i)$	1: $n \leq k$ 0: $n > k$	$S(n,k)$
N	N	$\bar{P}_k(n)$	1: $n \leq k$ 0: $n > k$	$P_k(n)$

L - ločimo kroglice/škatle, N - ne ločimo kroglice/škatle

4 Rodovne funkcije

$(K, +, \cdot)$ je **polje**, če sta $(K, +)$ in $(K - \{0\}, \cdot)$ Abelovi gruji in velja distributivnost. **Karakteristika** K oz. $\text{char}(K)$ je najmanjši $p \in \mathbb{N}$: $1 \cdot p = 0 \in K$. Če tak p ∉, potem $\text{char}(K) = 0$.

Kolobar K ima **delitelje ničla** če $\exists a, b \in K - \{0\} : a \cdot b = 0$.

Naj bo $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ zaporedje oz. preslikava $\mathbb{N} \rightarrow K$ kjer K polje in $\text{char}(K) = 0$. **Formalna potenčna vrsta** je potem $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$. Naj bo njen multiplikativni inverz $p(x)$, potem je **rodovna funkcija** te potenčne vrste $\frac{1}{p(x)}$.

Naj bo K polje in $\text{char}(K) = 0$:

$$K[x] = \left\{ \sum_{k=0}^n a_k x^k \mid n \in \mathbb{N} \wedge a_i \in K \right\}$$

$$K[[x]] = \left\{ \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n \mid a_i \in K \right\}$$

(T1) V $K[[x]]$ ni deliteljev ničla.

(T2) $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ ima multiplikativni inverz $\iff a_0 \neq 0$.

4.1 Linearne rekurzivne enačbe s konstantnimi členi

$$c_d a_n + c_{d-1} a_{n-1} + \dots + c_0 a_{n-d} = 0 \quad c_i \in \mathbb{C} \quad c_0, c_d \neq 0$$

$$P(x) = c_d \lambda^d + c_{d-1} \lambda^{d-1} + \dots + c_0$$

$$a_n = \sum_{i=1}^k p_i(n) \cdot \lambda_i^n$$

Kjer $P(x)$ **karakteristični polinom**, $\lambda_1, \dots, \lambda_k$ njegove ničle in p_i polinom stopnje $<$ kratnost ničle λ_i .

$$c_d a_n + c_{d-1} a_{n-1} + \dots + c_0 a_{n-d} = r(n) \cdot \lambda^n \quad c_i \in \mathbb{C} \quad c_0, c_d \neq 0$$

$$a_n = a_n^H + q(n) \cdot \lambda^n \cdot n^{\alpha}$$

Kjer a_n^H rešitev homogenega dela, $\deg(q) \leq \deg(r)$ in $\alpha \geq 0$ kratnost λ v $P(x)$.

4.1.1 Kompleksne ničle

$$\lambda = x + i \cdot y = |\lambda| (\cos(\phi) + i \cdot \sin(\phi)) \quad \bar{\lambda} = x - i \cdot y = |\lambda| (\cos(\phi) - i \cdot \sin(\phi))$$

$$a_n = A \cdot \lambda_n + B \cdot \bar{\lambda}_n = |\lambda| (A' \cos(n\phi) + B' \sin(n\phi))$$

4.2 Binomska vrsta in Catalanova števila

Posplošeni binomski koeficient za $\lambda \in K$, $n \in \mathbb{N}$, kjer K polje in $\text{char}(K) = 0$:

$$\binom{\lambda}{n} := \frac{\lambda^n}{n!} = \frac{\lambda \cdot (\lambda-1) \dots (\lambda-n+1)}{n!} \in K$$

Binomska vrsta $B_{\lambda}(x) := \sum_{n=0}^{\infty} \binom{\lambda}{n} x^n$.

(T1) $(a+b)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \binom{n}{k} a^{n-k} \cdot b^k$ za $n \in \mathbb{N}$ in $a, b \in K$.

(T2) $B_{\lambda_1}(x) + B_{\lambda_2}(x) = B_{\lambda_1 + \lambda_2}(x)$ za $\lambda_1, \lambda_2 \in K$.

(T3) $(1+x) \cdot B_{\lambda}(x) = \lambda B_{\lambda}(x)$.

Catalanovo število (dvojniška drevesa, Dycke-ove poti, tringulacije itd.):

$$C_n = \sum_{k=0}^{n-1} C_k \cdot C_{n-1-k} = \frac{1}{n+1} \cdot \binom{2n}{n}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} C_n x^n = 1 + x + 2x^2 + 5x^3 + 14x^4 \dots$$

4.3 Rodovne funkcije razčlenitev

$$\sum_{n=0}^{\infty} \bar{P}_k(n) \cdot x^n = \frac{1}{\prod_{i=1}^k (1-x^i)} \quad \sum_{n=0}^{\infty} P_k(n) \cdot x^n = \frac{x^k}{\prod_{i=1}^k (1-x^i)}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} P(n) \cdot x^n = \frac{1}{\prod_{i=1}^{\infty} (1-x^i)}$$

$\sigma(n)$ je # razčlenitev n z lihimi členi, $d(n)$ je # razčlenitev n z različnimi členi:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \sigma(n) \cdot x^n = \sum_{n=0}^{\infty} d(n) \cdot x^n = \prod_{i=0}^{\infty} (1+x^i)$$

(T1) # razčlenitev n, kjer sumandi sodi = # razčlenitev n, pri katerih se $\forall$ sumand pojavi sodo-krat.

(T2) # razčlenitev, kjer se noben sumand ne pojavi $\geq 2 =$ # razčlenitev, kjer noben sumand deljiv s 3.

4.4 Uporabne vrste

$$e^{\lambda x} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\lambda^n}{n!} x^n \quad \frac{1}{1-\lambda x} = \sum_{n=0}^{\infty} (\lambda x)^n$$

$$\frac{1}{(1-\lambda x)^k} = \sum_{n=0}^{\infty} \binom{n+k-1}{k-1} (\lambda x)^n \quad \frac{1}{1-x-x^2} = \sum_{n=0}^{\infty} Fib_n x^n$$

$$e^{\sum_{k \mid i} \frac{x^k}{k}} = \sum_{n=0}^{\infty} b_n^i \cdot \frac{x^n}{n!} \quad \sum_{n=0}^{\infty} a_n^{i,j} = \frac{1}{1-(x^i+x^j)}$$

$$c_n^I = [x_n] : \prod_{i \in I} \frac{1}{1-x^i}$$

$a_n^{i,j}$ je # kompozicij n s členi i ali j

b_n^i je # permutacij v S_n , $\pi^i = id$

c_n^I je # razčlenitev n na sumande velikosti s_i , kjer $s_i \in I$ in $I \subseteq \mathbb{N}$

5 Pólyjeva teorija

ogrlice (rotacija), zapestnice (rotacija + zrcaljenje)

X...množica korald, $|X| = n$, $G \subseteq S_X$, elementi G **delujejo** na X
 $G \leq S_X$ ... G podgrupa $S_x \iff id \in G \wedge \pi, \gamma \in G \implies \pi\gamma \in G \wedge \pi \in G \implies \pi^{-1} \in G$

Ciklična grupa $C_n = \{(1 2 \dots n)^i \mid 0 \leq i \leq n-1\}$, $C_n \cong \mathbb{Z}_n$.

Diedrska grupa D_n = grupa simetrij pravilnega n-kotnika (dovoljene rotacije in zrcaljenje), $|D_n| = 2n$.

$x, y \in X$ sta **ekvivalentna**, $x \sim y$ če $\exists g \in G : g \cdot x = y$.

Orbite so ekvivalenčni razredi za relacijo $\sim$, $G \cdot x = \{g \cdot x \mid g \in G\} \subseteq X$ je orbita elementa x.

Množica orbit je $X/G = \{Gx \mid x \in X\}$.

Stabilizator za x je $G_x = \{g \in G \mid g \cdot x = x\}$, $G_x \leq G$.

Množica negibnih točk g je $X^g = \{x \in X \mid g \cdot x = x\}$.

Avtomorfizem grafa G je taka $\varphi : V(G) \rightarrow V(G)$, če φ bijekcija in velja $u - v \in E(G) \iff \varphi(u) - \varphi(v) \in E(G)$

5.1 Burnsidova lema

$$|G| = |G \cdot x| \cdot |G_x| \quad |X/G| = \frac{1}{|G|} \sum_{g \in G} |X^g|$$

5.2 Ciklični indeks in Pólyjev izrek

Ciklični indeks... Z_G

$$Z_G(t_1, \dots, t_n) = \frac{1}{|G|} \sum_{g \in G} \prod_{c \text{ cikel } g} t_{|c|}$$

$$Z_{C_n}(t_1, \dots, t_n) = \frac{1}{n} \sum_{d \mid n} \phi(d) \cdot t_d^{\frac{n}{d}}$$

$$Z_{D_n}(t_1, \dots, t_n) = \frac{1}{2n} \sum_{d \mid n} \phi(d) \cdot t_d^{\frac{n}{d}} + \begin{cases} \frac{1}{2} \cdot t_1^1 \cdot t_2^{\frac{n-1}{2}} & ; \text{ n lih} \\ \frac{1}{4} \cdot t_2^{\frac{n}{2}} + \frac{1}{4} \cdot t_1^2 \cdot t_2^{\frac{n}{2}-1} & ; \text{ n sod} \end{cases}$$

$$\phi(n) = |\{i \in [n] \mid D(n, i) = 1\}| = n \cdot \prod_{p \mid n} \left(1 - \frac{1}{p}\right)$$

Pólyjev izrek pravi, da če je $G \leq S_X$ in $c : G \rightarrow \mathbb{N}$ $c(g) = \#$ ciklov v g, potem je $\#$ neekvivalentnih barvanj X z r barvami enako:

$$\frac{1}{|G|} \sum_{g \in G} r^{c(g)} = Z_G(r, \dots, r)$$

Enumerator... $E_{G, X, R}$, kjer $|R| = r$, $B = \{\beta = \{\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_r\} \mid \beta_i \geq 0 \wedge \beta_1 + \dots + \beta_r = n\}$ in $A(\beta) = \#$ neekvivalentnih barvanj, kjer β_i korald barve i:

$$E_{G, X, R} = \sum_{\beta \in B} A(\beta) \cdot \prod_{k=1}^r u_k^{\beta_k}$$

Pólyjev izrek (pospolitev) pravi:

$$E_{G, X, R} = Z_G(u_1 + \dots + u_r, \dots, u_1^n + \dots + u_r^n)$$